

МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ У ПЕРІОД ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ

Барбалат А. Ф.

здобувачка вищої освіти спеціальності групи МЕН 4/2

Миколаївський національний аграрний університет

Повномасштабне вторгнення стало причиною найбільшої кризи у Європі з часів Другої світової війни. Така ситуація спровокувала вимушену міграцію мільйонів українців на території іноземних держав чи внутрішнє переміщення у більш безпечні регіони України.

За даними Міністерства соціальної політики станом на 12 грудня 2022 року на обліку внутрішньо переміщених осіб в Україні перебуває 4 893 079 осіб, з яких 1 093 821 - діти [1]. Зазначимо, що кількість фактично внутрішньо переміщених осіб та зареєстрованих не може співпадати, адже люди з різних причин могли просто не звертатися до відповідних установ для отримання офіційного статусу.

Звертаючись до даних, наданих МЗС станом на 1 лютого 2023 року загальна кількість громадян України, які перебувають за кордоном, становить 7 989 027 осіб, що становить близько 1% від населення країн Євросоюзу [1]. Виїжджаючи за кордон українці мали змогу обрати один із статусів: біженця, особи, яка потребує тимчасового захисту, особи, яка просить притулок. Найбільш популярними для країнами для в'їзду стали Польща, Німеччина, США, Чехія, Італія та Канада.

Закономірно, що в таких умовах, українці потребують матеріальної підтримки від країни до якої прибули: починаючи від теплої одягу та їжі, до засобів гігієни та побутових приладів. За розрахунками, в середньому країни Євросоюзу витрачають від 9 тис євро до 25 тис євро на одного українського мігранта [2]. Це вимагає перерахунку державних бюджетів країни, з метою збільшення видатків на соціальну сферу.

З іншого боку, певна кількість українських мігрантів вибрала шлях жити на власні заощадження, переїжджаючи в нову країну. НБУ повідомляє, що витратити українців за перші пів року 2022 року у валюту зросло на 30% [3]. Це спричинило справжній купівельний бум та пожвавила європейську економіку, що була в рецесії.

З часом лівова частка українських мігрантів почала активно шукати роботу, пропонуючи свої послуги на міжнародному ринку праці. За даними Європейського центрального банку 25-55% українців, о перебувають за кордоном працевлаштувались чи активно шукали роботу в країнах-реципієнтах [3]. Така динаміка працевлаштування збільшила робочу силу ЄС на 0,7%. Проте, важливо зазначити, що Україна навіть в умовах війни залишається привабливою для мігрантів. Станом на червень-липень 2023 року тільки у Київській області та самому Києві перебувало понад 150 тисяч іноземних громадян. Причини приїзду різні: починаючи від влаштування на роботу до сімейного возз'єднання. Звичайно, не варто відкидати і інші підстави прибуття іноземних громадян. Адже, причиною приїзду може бути волонтерство та робота у громадських організаціях. Таким чином іноземні громадяни демонструють свою підтримку у складні для українців часи.

Важливим фактором є те, що Міграційна служба з початку повномасштабного вторгнення працює над удосконаленням та полегшенням процесу перетину кордону для економічно активного населення іноземних держав, щоб стимулювати міграційні потоки в Україну.

На даний момент, кількість іноземних громадян, що прибувають на роботу у філіях міжнародних компаній різко зменшилась. Звичайно це спровоковано ризиком для життя та здоров'я, руйнуванням підприємств та транспортних шляхів. Але, не дивлячись на це іноземний бізнес не припиняє свою роботу на території України. Цьому є декілька важливих причин: скасування деяких мит і квот на український експорт, лібералізація вантажних перевезень, включення українських логістичних шляхів до індикативних мап Транс'європейської транспортної мережі, статус кандидата до вступу в ЄС.

Отже, у післявоєнний період нагальним питанням є реінтеграція громадян, що вимушено покинули Батьківщину та отримали тимчасовий притулок за кордоном. Завданням міжнародної спільноти, країн, які приймають українців, та української влади буде спільна розробка політики, спрямованої на інтеграцію українських громадян у стратегію відновлення України та їх участь у суспільно-політичному житті після завершення повномасштабної війни.

Список використаних джерел

1. Громадська мережа ОПОРА: сайт. URL: <https://www.oporaua.org/viyna/vpliv-povnomasshtabnoyi-viini-na-migratsiiu-ukrayintsiv-iak-masshtabi-peremishchennia-otsiniuiut-derzhava-ukrayina-ta-mizhnarodni-organizatsiyi-24523>.
  2. Цифрове видавництво ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА: сайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/07/19/702351/>
  3. Цифрове видавництво ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА: сайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2023/01/10/695807/>
- Науковий керівник - Олійник Т. Г. - канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств*